

Lecturiada 2026

Proiectul „Berenger – Credința în umanitate” (piesa 1Rinocerii” de Eugen Ionescu)

Prof. Matei Cristina
Colegiul Național „Grigore Moisil” Onești

Există experiențe didactice care confirmă, dincolo de orice discurs teoretic, sensul real al lecturii în școală. Proiectul desfășurat cu elevii Clubului de lectură al Colegiului Național „Grigore Moisil” Onești, cu ocazia Zilei Naționale a Lecturii, a fost o astfel de experiență. Provocarea lansată de ANPRO în cadrul Concursului Lecturiadei 2026 – „Citește cu mine! – Ce să fie? Ce să fie? Un Nobel pentru Omenie” – a oferit cadrul potrivit pentru construirea unui demers în care lectura a devenit prilej de reflecție, dialog și asumare valorică.

Ca profesor coordonator, mi-am propus încă de la început să creez un context în care elevii să se simtă liberi să gândească și să aleagă. Rolul meu a fost acela de a ghida întrebările, de a problematiza interpretările comode și de a menține deschis dialogul dintre text și experiența lor. Întrebarea de la care am pornit – cine ar merita un Premiu Nobel pentru Omenie, dacă literatura ar avea puterea de a-l acorda? – a generat discuții autentice și a deschis un proces de recitare atentă a textelor studiate.

Elevii au căutat personaje care rezistă degradării morale, care aleg umanitatea într-un context dificil sau care salvează, prin gesturi discrete, echilibrul unei lumi fragile. Am urmărit cu atenție felul în care lectura se transforma treptat într-un act de reflecție personală și am susținut acest proces prin întrebări orientative, nu prin concluzii prestabilite.

Pentru a apropia lectura de limbajul și sensibilitatea generației lor, am integrat realizarea unor afișe dedicate ideii de „omenie”, folosind instrumente digitale. Elevii au asociat fragmentele literare cu imagini relevante și au construit mesaje care exprimau propriile preocupări legate de responsabilitate, empatie și curaj moral. Discuțiile din jurul acestor creații au consolidat capacitatea de argumentare și exprimare personală.

Momentul formulării candidaturilor a avut un rol esențial în economia proiectului. Elevii au propus și au susținut mai multe personaje, iar dezbaterile a fost mediată astfel încât fiecare voce să fie auzită. Printre candidaturi s-a numărat Harap-Alb, din „Povestea lui Harap-Alb” de Ion Creangă, interpretat ca un personaj al devenirii morale și al învățării prin experiență. Hangița din „Hanu Ancuței” de Mihail Sadoveanu a fost propusă pentru omenia ei calmă, pentru ospitalitatea care creează comunitate și pentru rolul de păstrătoare a memoriei narative.

O altă candidatură a vizat pe soacra lui Ghiță din „Moara cu noroc” de Ioan Slavici, personaj perceput ca o conștiință morală lucidă, capabilă să avertizeze și să protejeze. De asemenea, învățătorul Herdelea din romanul „Ion” de Liviu Rebreanu a fost apreciat pentru echilibrul său interior și pentru fidelitatea față de valorile educației.

În acest cadru de reflecție, alegerea lui Bérenger, personajul principal din „Rinocerii” de Eugen Ionescu, a venit firesc. Elevii au recunoscut în el figura omului vulnerabil, care refuză transformarea colectivă și rămâne fidel unei opțiuni morale asumate. Discuțiile au fost orientate spre actualitatea acestei alegeri și spre semnificațiile ei etice.

Discursul de susținere a candidaturii și cel de mulțumire, imaginat din perspectiva personajului, au fost momente de maturitate intelectuală. Textele elevilor au exprimat conștiința fragilității, responsabilitatea alegerii și atenția față de propriile limite. Procesul de rescriere și nuanțare a contribuit decisiv la autenticitatea demersului.

Proiectul s-a încheiat cu realizarea unei distincții simbolice și a unei diplome pentru Premiul Nobel pentru Omenie 2026, dedicate lui Bérénger. Gestul a oferit coerență parcursului și a consolidat sentimentul de finalitate asumată.

Pentru mine, ca profesor, această experiență a confirmat importanța rolului de mediator al lecturii și de constructor al unui spațiu de reflecție comună. În acord cu direcțiile promovate de ANPRO, proiectul a arătat că literatura își păstrează forța formativă atunci când este citită cu răbdare, discutată onest și pusă în relație cu întrebările reale ale elevilor. Astfel de demersuri pot consolida comunitățile de lectură în care sensurile se construiesc împreună, iar actul educațional capătă profunzime și responsabilitate.

<https://www.facebook.com/groups/1990804990946055/permalink/26916497157950160/>

<https://www.facebook.com/groups/1990804990946055/permalink/26973175832282292/>

CÂND LECTURA NE ÎNVAȚĂ SĂ RĂMÂNEM OAMENI

Prof. Matei Cristina

Colegiul Național "Grigore Moisil" Onești

Există experiențe didactice care confirmă, dincolo de orice discurs teoretic, sensul real al lecturii în școală. Proiectul desfășurat cu elevii Clubului de lectură al Colegiului Național „Grigore Moisil” Onești, cu ocazia Zilei Naționale a Lecturii, a fost o astfel de experiență. Provocarea lansată de ANPRO în cadrul Concursului Lecturii 2026 – „Citește cu mine! – Ce să fie? Ce să fie? Un Nobel pentru Omenie” – a oferit cadrul potrivit pentru construirea unui demers în care lectura a devenit prilej de reflecție, dialog și asumare valorică.

Ca profesor coordonator, mi-am propus încă de la început să creez un context în care elevii să se simtă liberi să gândească și să aleagă. Rolul meu a fost acela de a ghida întrebările, de a problematiza interpretările comode și de a menține deschis dialogul dintre text și experiența lor. Întrebarea de la care am pornit – cine ar merita un Premiu Nobel pentru Omenie, dacă literatura ar avea puterea de a-l acorda? – a generat discuții autentice și a deschis un proces de recitare atentă a textelor studiate.

Elevii au căutat personaje care rezistă degradării morale, care aleg umanitatea într-un context dificil sau care salvează, prin gesturi discrete, echilibrul unei lumi fragile. Am urmărit cu atenție felul în care lectura se transforma treptat într-un act de reflecție personală și am susținut acest proces prin întrebări orientative, nu prin concluzii prestabilite.

Pentru a apropia lectura de limbajul și sensibilitatea generației lor, am integrat realizarea unor afișe dedicate ideii de „omenie”, folosind instrumente digitale. Elevii au asociat fragmentele literare cu imagini relevante și au construit mesaje care exprimau propriile preocupări legate de responsabilitate, empatie și curaj moral. Discuțiile din jurul acestor creații au consolidat capacitatea de argumentare și exprimare personală.

Momentul formulării candidaturilor a avut un rol esențial în economia proiectului. Elevii au propus și au susținut mai multe personaje, iar dezbaterile au fost mediate astfel încât fiecare voce să fie auzită. Printre candidaturi s-a numărat Harap-Alb, din „Povestea lui Harap-Alb” de Ion Creangă, interpretat ca un personaj al devenirii morale și al învățării prin experiență. Hangița din „Hanu Ancuței” de Mihail Sadoveanu a fost propusă pentru omenia ei calmă, pentru ospitalitatea care creează comunitate și pentru rolul de păstrătoare a memoriei narative.

O altă candidatură a vizat pe soacra lui Ghiță din „Moara cu noroc” de Ioan Slavici, personaj perceput ca o conștiință morală lucidă, capabilă să avertizeze și să protejeze. De asemenea, învățătorul Herdelea din romanul „Ion” de Liviu Rebreanu a fost apreciat pentru echilibrul său interior și pentru fidelitatea față de valorile educației.

În acest cadru de reflecție, alegerea lui Béranger, personajul principal din „Rinocerii” de Eugen Ionescu, a venit firesc. Elevii au recunoscut în el figura omului vulnerabil, care refuză transformarea colectivă și rămâne fidel unei opțiuni morale asumate. Discuțiile au fost orientate spre actualitatea acestei alegeri și spre semnificațiile ei etice.

Discursul de susținere a candidaturii și cel de mulțumire, imaginat din perspectiva personajului, au fost momente de maturitate intelectuală. Textele elevilor au exprimat conștiința fragilității, responsabilitatea alegerii și atenția față de propriile limite. Procesul de rescriere și nuanțare a contribuit decisiv la autenticitatea demersului.

Proiectul s-a încheiat cu realizarea unei distincții simbolice și a unei diplome pentru Premiul Nobel pentru Omenie 2026, dedicate lui Béranger. Gestul a oferit coerență parcursului și a consolidat sentimentul de finalitate asumată.

Lecturiada 2026 - Proiectul " Berenger – Credința în umanitate"

(piesa "Rinocerii" de Eugen Ionescu)

Discurs de mulțumire – Premiul Nobel pentru Omenie

Elev Manea Ioan-Alexandru

Colegiul Național "Grigore Moisil" Onești

Coord. prof. Matei Cristina

Doamnelor și domnilor,

Primesc acest premiu cu o emoție pe care cu greu o pot ascunde și cu o mirare pe care nu vreau s-o alung. Nu m-am gândit niciodată că a rămâne om ar putea deveni un motiv de recunoaștere publică. Mi s-a părut mereu că este o datorie modestă, aproape banală. Și totuși, iată-mă aici, într-o lume în care acest gest simplu a ajuns să fie considerat un act de curaj.

Nu sunt un erou. N-am fost nici puternic, nici exemplar, nici lipsit de greșeli. Am fost adesea obosit, nesigur, speriat. Am căzut, am ezitat, am vrut uneori să renunț. Dacă astăzi sunt premiat, nu este pentru că aș fi fost mai bun decât alții, ci pentru că, într-un moment în care toți păreau convinși că transformarea este inevitabilă, am ales să spun: nu.

Acest premiu nu este doar al meu. El aparține tuturor celor care, în tăcere, refuză să se lase striviți de isteria mulțimii, tuturor celor care continuă să pună întrebări atunci când li se cere doar să urmeze, tuturor celor care cred că umanitatea nu este o slăbiciune, ci o formă de rezistență.

Am fost singur. Și nu ascund că singurătatea doare. Dar mai dureroasă mi s-ar fi părut pierderea chipului omenesc, a cuvintelor, a memoriei, a responsabilității. Am înțeles atunci că a fi om nu înseamnă a fi perfect, ci a refuza să devii monstru, chiar și atunci când monstrul pare mai puternic, mai numeros, mai convingător.

Mulțumesc acestui juriu pentru că a recunoscut valoarea fragilității umane. Mulțumesc celor care cred încă în dialog, în toleranță, în demnitate. Dacă acest premiu are un sens, atunci el este acesta: să ne amintească faptul că omenirea nu dispare dintr-odată, ci se pierde puțin câte puțin, ori de câte ori alegem comoditatea în locul conștiinței.

Vă promit un singur lucru: voi continua să fiu om. Chiar și atunci când va fi greu. Mai ales atunci când va fi greu. Vă mulțumesc.